

PATVIRTINTA
Marijampolės savivaldybės tarybos
2023 m. spalio 27 d.
sprendimu Nr. 1-308

**KELEIVIŲ IR BAGAŽO VEŽIMO, VIETINIO (MIESTO IR PRIEMIESTINIO)
SUSISIEKIMO MARŠRUTAIS MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖJE TAISYKLĖS,
KELEIVIŲ ĮLAIPINIMO IR IŠLAIPINIMO STOTELĖSE TVARKA, VIEŠŲJŲ
PASLAUGŲ TEIKIMO VIETINIO SUSISIEKIMO MARŠRUTAIS POREIKIS IR
AUTOBUSŲ STOČIŲ STEIGIMO KRITERIJAI IR TVARKA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Keleivių ir bagažo vežimo, vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo maršrutais Marijampolės savivaldybėje taisyklės, keleivių įlaipinimo ir išlaipinimo stotelėse tvarka, viešųjų paslaugų teikimo vietinio susisiekimo maršrutais poreikis ir autobusų stočių steigimo kriterijai ir tvarka (toliau – Taisyklės) nustato keleivių vežimo reguliariais vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo maršrutais Marijampolės savivaldybėje (toliau – Savivaldybė) tvarką, keleivių bilietų (toliau – Bilietas) rekvizitus, jų pardavimo ir grąžinimo tvarką, bagažo maksimalų dydį ir svorį, bagažo vežimo ir gyvūnų vežimo tvarką, draudžiamų vežti ir saugoti daiktų sąrašą, rastų daiktų saugojimo ir realizavimo tvarką, ir keleiviams aptarnauti skirtų stotelių miesto bei kaimo gyvenamosiose vietovėse ir keliuose įrengimo ir priežiūros tvarką, keleivių įlaipinimo ir išlaipinimo stotelėse tvarką, viešųjų paslaugų teikimo vietinio susisiekimo maršrutais poreikį, tvarkaraščių sudarymo kriterijus ir autobusų stočių steigimo ir naudojimo tvarką.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių transporto kodeksu, Keleivių ir bagažo vežimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. 3-223 „Dėl Keleivių ir bagažo vežimo kelių transportu taisyklių tvirtinimo“ (toliau – susisiekimo ministro patvirtintos taisyklės) ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais keleivių ir bagažo vežimą ir viešųjų paslaugų teikimą vietinio susisiekimo maršrutais.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatyme ir Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekse.

**II SKYRIUS
EKIPAŽO DOKUMENTAI**

4. Reguliaraus vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo maršruto reiso metu autobuse vairuotojas privalo turėti:

4.1. Lietuvos Respublikoje išduotos licencijos verstis keleivių vežimu autobusais vidaus maršrutais, suteikiančios teisę vežti keleivius Lietuvos Respublikos teritorijoje, kopiją arba Lietuvos Respublikoje išduotos Bendrijos licencijos kopiją, jei vežėjas veiklą vykdo turėdamas Bendrijos licenciją vežti keleivius, suteikiančią teisę vežti keleivius autobusais tarptautiniais maršrutais ir Lietuvos Respublikos teritorijoje. Reikalavimas turėti Bendrijos licencijos kopiją netaikomas, kai šis dokumentas išduotas elektroniniu būdu;

4.2. leidimą vežti keleivius reguliaraus susisiekimo maršrutu, patvirtintą Savivaldybės;

4.3. kasos aparatą ir bilietus;

4.4. bilietų kainoraštį (išskyrus vietinio (miesto) susisiekimo maršrutuose ir vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutuose, jei vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrute naudojama bilietų sistema, integruota į bendrą vietinio (miesto) susisiekimo maršrutų bilietų sistemą);

4.5. patvirtintą eismo tvarkaraštį (patvirtintas gali būti kvalifikuotu elektroniniu parašu);

4.6. kasos žiniaraštį, kai bilietai (bagažo kvitai) į tą reisą buvo parduoti ne autobuse vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutuose, išskyrus atvejus, kai visą reikalaujamą pildyti kasos žiniaraštyje informaciją galima nuskaityti iš kasos aparatų tiesiogiai į skaitmenines laikmenas, kurios pateikiamos patikrinimų metu, arba kai galima pasiekti kasos aparatų duomenis apie bilietų pardavimus, saugomus vežėjo serveriuose ar duomenų saugyklose, ir kai vežimai vykdomi vietinio (miesto) susisiekimo maršrutais;

4.7. transporto priemonės registracijos liudijimą ir techninės apžiūros rezultatų kortelę (ataskaitą);

4.8. kitus teisės aktų nustatytus dokumentus.

III SKYRIUS

AUTOBUSŲ STOTELIŲ ĮRENGIMAS, KELEIVIŲ VEŽIMAS, ĮLAIPINIMAS IR IŠLAIPINIMAS STOTELĖSE

5. Stotelių vietas vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo maršrutuose nustato Marijampolės savivaldybės vykdomoji institucija (toliau – Vykdomoji institucija), suderinusi su kelio (gatvės) savininku (valdytoju). Stoteles ir nustatyto pavyzdžio kelio ženklus įrengia kelių (gatvių) savininkai (valdytojai).

6. Stotelės įrengiamos vadovaujantis kelių techniniu reglamentu KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. D1-11/3-3 „Dėl kelių techninio reglamento KPT 1.01:2008 „Automobilių keliai“ patvirtinimo“, ir statybos techniniu reglamentu STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-933 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“. Kelio ženklai „Stotelė“ statomi pagal Kelių eismo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“, ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro tvirtinamų Kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo taisyklių reikalavimus, ant ženklo nurodomas stotelės pavadinimas.

7. Vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo maršrutuose tvarkaraščių skelbimą, atnaujinimą, pakeitimą stotelėse organizuoja autobusų stoties valdytojas.

8. Atsižvelgdama į keleivių srautus ir eismo intensyvumą, Vykdomoji institucija gali nustatyti ir įrengti stoteles pagal pareikalavimą.

9. Keleiviai įlaipinami ir išlaipinami autobusų stotyse ir stotelėse, numatytose eismo tvarkaraščiuose. Sustoti šiose autobusų stotyse ir stotelėse yra būtina. Galinėse ir tarpinėse autobusų stotyse keleiviai išlaipinami atvykimo aikštelėje.

10. Neįgalieji kartu su neįgaliųjų vežimėliais, taip pat vaikai kartu su vaikų vežimėliais turi būti vežami autobusais, išskyrus atvejus, kai neįgaliojo ar vaiko vežimėlis netelpa į autobuso saloną ar bagažinę. Neįgaliojo ir vaiko vežimėlio vežimas neapmokestinamas.

11. Aklasis turi teisę važiuoti autobusais su šunimi vedliu tik turėdamas dokumentus, kuriuose nurodoma šuns sveikatos būklė ir skiepų žymos. Šuo vedlys vežamas nemokamai ir neturi užimti sėdimos vietos.

12. Keleiviai turi būti informuojami apie pareigą pasirūpinti savo saugumu: jei yra laisvų sėdimų vietų – atsisėsti ir užsisėgti saugos diržą, jeigu jis yra įrengtas, o stovint – laikytis už turėklų.

13. Rekomenduojamas autobuso, kuriuo keleiviai vežami vietinio (miesto) susisiekimo maršrutais, salono ir lauko temperatūrų skirtumas neturėtų būti didesnis kaip 6–8 °C. Rekomenduojama autobuso, kuriuo keleiviai vežami vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutais, salono temperatūra žiemos laikotarpiu yra nuo 5 iki 15 °C, o vasaros laikotarpiu – nuo 18 iki 28 °C.

IV SKYRIUS

BILIETŲ REIKVIZITAI, PARDAVIMAS IR GRĄŽINIMAS, BAGAŽO KVITAI

14. Vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo maršrutų vežėjai, teikdami viešąsias keleivių vežimo paslaugas, privalo taikyti Savivaldybės tarybos nustatytus tarifus, o ekipažas – parduoti bilietus ir bagažo kvitus. Vieno reiso metu visiems keleiviams taikomas vienodo dydžio tarifas ir vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo maršrutuose, išskyrus atvejus, kai vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrute naudojama bilietų sistema, integruota į bendrą vietinio (miesto) susisiekimo maršrutų bilietų sistemą, pagal vežėjo nustatytą ir viešai skelbiamą kainodarą už tą patį nuvažiuotą atstumą, o Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatyme (toliau – Transporto lengvatų įstatymas) nustatytos nuolaidos taikomos nuo visos bilieto kainos ar nuo bilieto kainos, gautos pritaikius kitas nuolaidas.

15. Bilietų įsigijimo ir žymėjimo Marijampolės viešajame transporte tvarka:

15.1. Kiekvienas keleivis, kaskart įlipęs į transporto priemonę, turi nedelsiant priglausti elektroninio bilieto kortelę prie vairuotojo esančio elektroninio komposterio ir pažymėti kortelėje esantį elektroninį bilietą (tiesioginį, tiesioginį terminuotąjį) arba įsigyti popierinį bilietą iš vairuotojo. Jeigu nėra galimybės prie vairuotojo esančiu elektroniniu komposteriu pažymėti laikmenos, ji pažymima kitu arčiausiai esančiu elektroniniu komposteriu;

15.2. Vairuotojas privalo vienkartinį popierinį bilietą, išskyrus kontrolės bilietą, parduoti iš karto, kai tik keleiviai įlipa į autobusą. Draudžiama išvažiuoti iš stotelių teritorijų nebaigus parduoti vienkartinį popierinį bilietą visiems keleiviams, kurie tuo metu nori juos įsigyti. Jeigu vairuotojams neužtenka laiko parduoti vienkartinį popierinį bilietą į autobusą įlipusiems keleiviams, vežėjas gali kreiptis į Vykdomąją instituciją arba įgaliotą įstaigą dėl eismo tvarkaraščio koregavimo;

15.3. Skatinant keleivius naudotis elektroniniais bilietais, bei taupant autobusų vairuotojų laiką, bilietų pardavimui, ir siekiant sumažinti grynųjų pinigų operacijų kiekį autobusuose, elektroninio bilieto naudotojams taikomos Marijampolės savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintos nuolaidos;

15.4. Popierinis bilietas galioja tik tam reisui, į kurį jis parduotas, iki reiso pabaigos (galinės reiso stotelės). Popierinis bilietas nesuteikia teisės nemokamai persėsti į kitą Marijampolės viešojo transporto priemonę;

15.5. Keleivis, persėdęs į kitą Marijampolės viešojo transporto priemonę, privalo elektroniniu komposteriu pažymėti elektroninį bilietą. Neatlikus šių veiksmų laikoma, kad važiuojama be bilieto;

15.6. Keleivis, norintis įsigyti popierinį bilietą su atitinkamo dydžio nuolaida, privalo vairuotojui pateikti tokią teisę į transporto lengvatą liudijančio dokumento (pažymėjimo) originalą. Jei keleivis neturi ar negali pateikti galiojančio dokumento, suteikiančio jam teisę naudotis transporto lengvata, jis privalo pirkti visos kainos popierinį bilietą;

15.7. Keleivis, pažymėjęs lengvatinį elektroninį bilietą, vairuotojo reikalavimu privalo pateikti dokumento (pažymėjimo), suteikiančio teisę naudotis transporto lengvata, originalą;

15.8. Draudžiama parduoti du bilietus ar daugiau su Transporto lengvatų įstatyme nustatyta nuolaida vietoj vieno bilieto, kasos aparatu išspausdinti bilietus su Transporto lengvatų įstatyme nustatyta nuolaida nesant keleivių arba išspausdinti viename biliete dviejų ar daugiau bilietų su Transporto lengvatų įstatyme nustatyta nuolaida duomenis.

16. Keleivis privalo saugoti bilietą (bagazo kvitą) iki kelionės pabaigos ir jį pateikti, jeigu ekipažas, kontroliuojantis ar prižiūrintis asmuo to pareikalauja, o kai naudojamas elektroninis bilietas (bagazo kvitas), pateikiama elektroninio bilieto skaitmeninė arba fizinė kopija.

17. Vairuotojai bilietų kontrolės lape turi registruoti autobusuose parduodamus bilietus (bagazo kvitus). Bilietų kontrolės lapas gali būti nepildomas, jei bilietų pardavimo įrangos sistemoje yra techninių galimybių atspausdinti arba vizualiai ekrane parodyti informaciją apie ekipažo parduotus bilietus. Bilietų kontrolės lapas nenaudojamas vietinio (miesto) susisiekimo maršrutuose ir tais atvejais, kai vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutuose bilietams parduoti naudojamas kasos aparatas. Bilietų kontrolės lapai nenaudojami vietinio (miesto) maršrutuose bei vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutuose, integruotuose į bendrą vietinio (miesto) susisiekimo maršrutų bilietų sistemą.

18. Vienkartiniuose vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo maršrutų bilietuose (bagažo kvituose) turi būti nurodyta: vežėjo pavadinimas ir kodas, kompetentingos įstaigos suteiktas maršruto numeris ir pavadinimas, reiso numeris, išvykimo ir paskirties autobusų stotys (stotelės), išvykimo data, išvykimo laikas, bilieto (bagažo kvito) kaina, Transporto lengvatų įstatyme nustatytos nuolaidos dydis procentais, kai ji yra taikoma ir išvykimo aikštelės numeris (jei bilietas parduodamas autobusų stoties kasoje). Terminuotuose vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo maršrutų bilietuose turi būti nurodyta: vežėjo pavadinimas, išvykimo ir paskirties autobusų stotys (stotelės), bilieto (bagažo kvito) kaina, bilieto galiojimo terminas, o terminuotuose vardiniuose vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo maršrutų bilietuose – ir Transporto lengvatų įstatyme arba Savivaldybės tarybos nustatytos nuolaidos dydis procentais. Autobusuose vežėjai privalo naudoti kasos aparatus, numatytus Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1283 „Dėl Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

19. Parduodant vienkartinį elektroninį bilietą (bagažo kvitą) važiuoti ir (ar) vežti bagažą vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo maršrutais, skaitmeninėje duomenų bazėje turi būti saugomi šie duomenys: vežėjo arba Savivaldybės pavadinimas, važiavimo (bagažo vežimo) kaina ir Transporto lengvatų įstatyme nustatytos nuolaidos dydis procentais, kai ji yra taikoma. Parduodant terminuotą elektroninį bilietą važiuoti vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo maršrutais, skaitmeninėje duomenų bazėje turi būti saugomi šie duomenys: vežėjo arba savivaldybės pavadinimas, važiavimo kaina, bilieto galiojimo terminas. Parduodant terminuotus (vardinius) elektroninius bilietus važiuoti vietinio (miesto) susisiekimo maršrutais, skaitmeninėje duomenų bazėje turi būti saugomi šie duomenys: vežėjo arba Savivaldybės pavadinimas, važiavimo kaina, bilieto galiojimo terminas, Transporto lengvatų įstatyme nustatytos nuolaidos dydis procentais.

20. Į vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutų tos pačios dienos visus reisus bilietai (bagažo kvitai) parduodami autobusų stoties kasose nuo jos atidarymo momento, o pardavimas nutraukiamas likus 10 minučių iki išvykimo pagal eismo tvarkaraštį. Bilietai keleiviams parduodami neribojant jų skaičiaus, tačiau neviršijant autobuso techniniuose duomenyse numatytų talpos normų. Iš anksto vienam keleiviui galima parduoti tik vieną bagažo kvitą. Bagažo kvitai vežti antrą arba didesnę, negu šių Taisyklių 37 punkte nurodyti matmenys, bagažo vienetą parduodami tik autobusuose, jei, baigus keleivių įlaipinimą, bagažinėje lieka laisvų vietų.

21. Keleivis turi teisę prieš autobuso išvykimą grąžinti vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršruto bilietą ir bagažo kvitą ir gauti visus už juos sumokėtus pinigus, kai reisas nutraukiamas arba autobusas vėluoja išvykti daugiau nei 15 minučių, jeigu 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 181/2011 dėl miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto keleivių teisių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004, nenumato kitaip.

22. Kai keleivis grąžina vienkartinį bilietą ir (ar) bagažo kvitą, pirktą į vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršruto reisą, jam grąžinama:

22.1. kreipiantis ne vėliau kaip prieš dvi valandas iki išvykimo pagal eismo tvarkaraštį – visa bilieto (bagažo kvito) kaina, išskyrus atvejus, kai įsigyjant bagažo kvitą buvo susitarta kitaip;

22.2. kreipiantis likus mažiau kaip dviem valandoms, bet ne mažiau kaip 10 minučių iki išvykimo pagal eismo tvarkaraštį – ne mažiau kaip 85 procentai bilieto (bagažo kvito) kainos, išskyrus atvejus, kai įsigyjant elektroninį bilietą (bagažo kvitą) buvo susitarta kitaip.

23. Autobusui, važiuojančiam vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutu, išvykus į reisą, keleiviui pinigai už nepanaudotus bilietus (bagažo kvitus) negrąžinami, išskyrus ligos ar nelaimingų atsitikimų atvejus, jei keleivis vežėjui pateikia tai patvirtinančius dokumentus ir nepanaudotą (neaktyvuotą) bilietą (bagažo kvitą). Tokiu atveju keleiviui grąžinama 75 procentai bilieto (bagažo kvito) kainos.

24. Kai dėl neišvažiuojamo kelio, sunkių meteorologinių sąlygų, autobuso gedimo arba kitų priežasčių negalima keleivio, važiuojančio vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutu, arba bagažo nuvežti į paskirties autobusų stotį (stotelę), keleiviui grąžinama sumokėta pinigų suma už važiavimą ir bagažo vežimą nuo kelionės nutraukimo vietos iki paskirties autobusų stoties (stotelės), taip pat už jau įvykusią kelionės dalį, jei pagal keleivio pradinį kelionės planą kelionė nebetenka prasmės ir

nebuvo pasiekta biliete nurodyta galutinė paskirties autobusų stotis (stotelė). Jei autobusas ir keleivis dėl minėtų priežasčių grįžta į išvykimo autobusų stotį (stotelę), keleiviui grąžinami visi pinigai už važiavimą ir bagažo vežimą.

25. Galiojančius nepanaudotus (neaktyvuotus) vienkartinius ir terminuotus vietinio (miesto) susisiekimo maršrutų bilietus ir bagažo kvitus keleivis gali grąžinti (atsisakyti elektroninio bilieto) (bagažo kvito) per Marijampolės savivaldybės viešojo transporto elektroninių bilietų sistemą administruojantį vežėją. Jei vietinis (priemiestinio) susisiekimo maršrutas yra integruotas į bendrą vietinio (miesto) susisiekimo maršrutų bilietų sistemą, tai grąžinant bilietus (bagažo kvitus) taikomos šio punkto nuostatos ir netaikomos šių Taisyklių 21–24 punktų nuostatos.

26. Šių Taisyklių 21–24 punktuose ir 39 punkte numatytais atvejais (išskyrus kompensaciją) pinigai keleiviui grąžinami bilieto (bagažo kvito) pardavimo vietoje arba pinigus grąžina vežėjas. Pinigai grąžinami ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo prašymo ir bilieto (bagažo kvito) pateikimo arba elektroninio bilieto atsisakymo dienos. Už bilietus ir bagažo kvitus sumokėtos sumos keleiviams grąžinamos pinigais, išskyrus atvejus, kai keleivis sutinka, kad sumokėta suma būtų atlyginta kitu būdu.

V SKYRIUS

TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

27. Vežėjas privalo užtikrinti:

27.1. nustatytų maršrutų ir eismo tvarkaraščių laikymąsi;

27.2. saugų keleivių, gyvūnų ir bagažo vežimą;

27.3. nepriekaištingą ir paslaugų keleivių aptarnavimą;

27.4. kad kelionės metu vairuotojas turėtų teisės aktų nustatytus dokumentus ir pateiktų juos kontrolę vykdančiam pareigūnui reikalaujant.

28. Vairuotojas turi teisę:

28.1. įspėti keleivius be bilieto ar atsisakiusius įsigyti bilietą apie keleivio pareigų pažeidimą;

28.2. įspėti ir nepriimti neblaivių, su nešvariais drabužiais, su draudžiamu vežti bagažu, keliančių grėsmę kitų keleivių sveikatai ar kitaip pažeidžiančių Taisyklės keleivių arba tokius keleivius išlaipinti artimiausioje stotelėje;

28.3. laikinai nutraukti reisą, esant neišvažiuojamiems keliams ir sunkioms meteorologinėms sąlygoms arba stichinių nelaimių metu, apie tai pranešęs vežėjui ir eismo tvarkaraštyje numatyta autobusų stočiai;

28.4. neišvažiuoti iš stotelės, jei keleivis nesilaiko įlaipinimo taisyklių, atsisako pažymėti elektroninį bilietą arba įsigyti popierinį bilietą.

29. Keleivis turi teisę:

29.1. užimti laisvą sėdimą vietą;

29.2. nemokamai vežtis du vaikus iki 7 metų, jei jie neužima atskiros sėdimos vietos, vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo maršrutų autobusais, taip pat naudotis transporto lengvatomis, nustatytomis Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatyme ir atitinkamuose Savivaldybės tarybos sprendimuose, turint tokią teisę liudijančių dokumentų (pažymėjimų) originalus ir juos pateikiant prieš įsigyjant bilietą ar bilietų kontrolės metu;

29.3. nemokamai vežti gyvūną pagal šių Taisyklių VIII skyriuje pateiktus reikalavimus;

29.4. grąžinti bilietą (bagažo kvitą) ir gauti už jį sumokėtus pinigus ar jų dalį;

29.5. Nemokamas persėdimas 1 kartą (galioja tik e bilieto naudotojams, įsigijusiems vienkartinį e bilietą miesto maršrutuose) – keleivis, apmokėjęs už važiavimą e kortele iš elektroninės piniginės, turi teisę per 30 min nuo pirmo mokėjimo vieną kartą nemokamai persėsti į kitą autobusą. Antrame autobuse priglaudžiant e bilieto kortelę prie skaitytuvo pinigai iš elektroninės piniginės nebus nuskaityti.

30. Keleivis privalo:

30.1. įlipęs į transporto priemonę nedelsdamas Taisyklėse nustatyta tvarka pažymėti elektroninį bilietą arba nusipirkti popierinį bilietą (bagažo kvitą) iš vairuotojo;

30.2. saugoti bilietą ir bagažo kvitą iki kelionės pabaigos, pateikti juos vairuotojui ar kontrolę vykdančiam pareigūnui reikalaujant;

30.3. kelionės metu turėti ir pateikti kontrolę vykdantiems asmenims dokumentų (pažymėjimų) originalus, patvirtinančius teisę į transporto lengvatas;

30.4. įsigydamas popierinį bilietą iš vairuotojo, stengtis mokėti tikslią pinigų sumą, atitinkančią perkamo bilieto kainą;

30.5. įlipęs į transporto priemonę pasirūpinti savo ir vežamų daiktų saugumu, jei yra laisvų sėdimų vietų – atsisėsti, visos kelionės metu, stovėdamas ar judėdamas transporto priemonės salone, tvirtai laikytis už turėklų;

30.6. netrikdyti kitų keleivių ramybės ir nekliudyti vairuotojui dirbti;

30.7. prisiimti atsakomybę už išteptus ir/ar sugadintus kitų keleivių drabužius ar daiktus;

30.8. vykdyti teisėtus kontrolierių ir autobuso vairuotojo reikalavimus;

30.9. autobuse radus keleiviui nepriklausantį daiktą – perduoti jį vairuotojui;

30.10. laikytis Taisyklių reikalavimų.

31. Keleiviams draudžiama:

31.1. autobusui važiuojant atidaryti kabinos duris, kalbinti vairuotoją arba kitaip jam trukdyti;

31.2. važiuoti neblaiviams ar apsvaigusiams nuo psichiką veikiančių medžiagų (narkotikų, vaistų, kitų svaigiuųjų medžiagų), skleidžiantiems aitrų kvapą, apsirengusiems nešvariais drabužiais, tepti ir gadinti autobuso išorę ir vidų, laikyti kojas ant sėdynių, leisti ant sėdynių stovėti vaikams, sodinti gyvūną arba dėti ant jų bagažą, triukšmauti, garsiai leisti muziką ir kitaip pažeisti viešąją tvarką;

31.3. rūkyti, valgyti, gerti (išskyrus skysčius iš specialiai gėrimams pritaikytų sandarių indų), įsinešti skysčius nesandariuose induose, šiuokšlinti, triukšmauti, garsiai leisti muziką ir kitaip trukdyti vairuotojui, keleiviams arba kitokiais veiksmais pažeisti viešąją tvarką;

31.4. važinėti po autobuso saloną su vežamais paspirtukais, riedlentėmis, riedžiais, riedučiais ir kitomis mikromobilumo priemonėmis.

32. vairuotojams, vežantiems keleivius, transporto priemonėje draudžiama rūkyti, garsiai klausyti radijo imtuvo, magnetofono arba kitaip savo veiksmais trikdyti keleivių rimtį. Griežtai draudžiama naudotis judriojo ryšio ir kitomis ryšio priemonėmis be laisvų rankų įrangos, išskyrus tuos atvejus, kai stovinčios transporto priemonės variklis išjungtas.

33. Vežėjai ir vairuotojai yra atsakingi už keleivių vežimą nuo jų kelionės pradžios iki pabaigos.

34. Vežėjai, vairuotojai ir keleiviai už šių Taisyklių pažeidimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

35. Vežėjas atsako už žalą, padarytą keleivio sveikatai ar gyvybei, vežimo metu, jeigu nėra įrodymų, kad žala atsirado dėl paties keleivio kaltės.

VI SKYRIUS BAGAŽO VEŽIMAS

36. Vietiniu (miesto ir priemiestiniu) susisiekimo maršrutų autobuso (toliau – Autobusas) salone kiekvienas keleivis turi teisę nemokamai vežtis vieną rankinio bagažo, kurio matmenys ne didesni kaip 60 x 40 x 20 cm arba kurio bendra matmenų suma ne didesnė kaip 120 cm, vieneta. Mokiniai ir studentai turi teisę nemokamai vežtis ir didesnę, nei šiame punkte nustatyta, vieną rankinio bagažo, būtino jų mokslams ar studijoms, vieneta. Paspirtukai vežami kaip rankinis bagažas, jei atitinka šiame punkte nurodytus matmenis ir yra švarūs.

37. Autobuso bagažinėje už mokestį galima vežti vieną bagažo, kurio matmenys ne didesni kaip 100 x 50 x 30 cm arba kurio bendra dydžių suma ne didesnė kaip 180 cm, vieneta. Antrą arba didesnę negu šie matmenys bagažo vieneta keleivis gali vežti tik tada, jei, baigus keleivių įlaipinimą, bagažinėje lieka laisvų vietų.

38. Bagažą į autobuso bagažinę priima ir paskirties punkte išduoda ekipažas.

39. Mokestis už kiekvieno bagažo vieneto vežimą imamas parduodant bagažo kvitą.

40. Priimamas vežti ar saugoti bagažas turi būti tvarkingai supakuotas, išskyrus tą, kurio pakuoti nereikia.

41. Autobusu draudžiama vežti lengvai užsidegančias, sprogstamąsias, dvokiančias, gailias medžiagas, smailius, pjaunančius daiktus, ginklus, šaudmenis, daiktus, kurie gali sutepti autobuso apmušalus arba keleivių drabužius.

VII SKYRIUS GYVŪNŲ VEŽIMAS

42. Gyvūnai vežami krepšiuose, pintinėse, narveliuose ir kitose gyvūnams vežti pritaikytose tarose, kurių matmenys ne didesni kaip 60x40x20 cm. Krepšiuose ir pintinėse vežami šunys privalo būti su antsnukiais, išskyrus šunis, kuriems dėl jų veislės antsnukiai nepritaikyti.

43. Krepšių, pintinių ir narvelių, kuriuose vežami gyvūnai, negalima dėti ant viešojo transporto priemonių sėdynių.

44. Gyvūnui priteršus autobuso saloną, keleivis, vežantis gyvūną, privalo nedelsdamas išvalyti suteptą salono vietą ir apie tai informuoti vairuotoją.

45. Viešuoju transportu vežamas gyvūnas neturi trikdyti kitų keleivių. Jei vežamas gyvūnas trikdo keleivius ir jie yra nepatenkinti, asmuo su gyvūnu turi išlipti iš viešojo transporto priemonės artimiausioje stotelėje.

46. Keleivis atsako už jo vežamų gyvūnų sukeltą žalą kitų keleivių sveikatai, gyvybei, nuosavybei, ramybei ir privalo ją atlyginti teisės aktų nustatyta tvarka.

VIII SKYRIUS RASTI DAIKTAI

47. Autobusų salonuose rastus daiktus ekipažas perduoda į vežėjo nustatytą vietą.

48. vairuotojas, radęs arba keleiviui jam pateikus paliktus daiktus, surašo aktą, kuriame išsamiai apibūdina šiuos daiktus ir nurodo radimo aplinkybes. Aktas perduodamas policijai, o rasti daiktai saugomi 6 mėnesius. Jei vežėjas pats negali arba nenori saugoti rastų daiktų, aktas perduodamas policijai kartu su rasta daiktais. Rasti dokumentai, ginklai, šaudmenys nedelsiant perduodami policijai.

49. Jei rasti daiktai dėl ilgo laikymo gali sugesti ar prarasti dalį vertės, po 24 valandų nuo daikto perdavimo privaloma imtis priemonių, kad daiktas, esant galimybei, būtų parduotas, o už jį gauti pinigai išsaugoti pametusiam ar kitaip praradusiam daiktą asmeniui. Jeigu nėra galimybės daiktą parduoti, jis sunaikinamas.

50. Jeigu pametęs daiktą asmuo nepaaiškėja per 6 mėnesius, rastas daiktas neatlygintinai pereina vežėjo, kuris saugojo rastą daiktą, nuosavybėn su sąlyga, kad šis sutinka atlyginti rasto daikto išlaikymo ir kitas su rastu daiktu susijusias išlaidas, jei radinį saugojo ne jis. Jeigu daiktą radęs vežėjas nesutinka kompensuoti tokių išlaidų, radinys neatlygintinai perduodamas valstybės nuosavybėn, o šiam vežėjui atlyginamos su radiniu susijusios turėtos išlaidos. Jeigu asmuo, pametęs daiktą, kuris buvo parduotas kaip greitai gendantis, nepaaiškėja per 6 mėnesius nuo daikto radimo dienos, už parduotą daiktą gauti pinigai perduodami nuosavybėn radusiam vežėjui, išskaičiavus sumą, panaudotą radiniui išlaikyti, parduoti ir paskelbti apie radimą.

51. Rasti daiktai grąžinami savininkui, bet prieš tai jis turi atlyginti daikto išlaikymo ir kitas su radiniu susijusias pagrįstas išlaidas. Jeigu rasto daikto savininkas paaiškėja po to, kai daiktas jau buvo parduotas, savininkui grąžinami už daiktą gauti pinigai, išskaičiavus sumą, panaudotą radiniui išlaikyti, parduoti ir paskelbti apie radimą.

IX SKYRIUS KELEIVIŲ VEŽIMO VIETINIO (MIESTO IR PRIEMIESTINIO) SUSISIEKIMO MARŠRUTAIS VIEŠŲJŲ PASLAUGŲ TEIKIMO POREIKIS, TVARKARAŠČIŲ SUDARYMO KRITERIJAI

52. Savivaldybės vykdomoji institucija arba jos įgaliotas viešojo administravimo subjektas vežėjus teikti viešąsias paslaugas vietinio susisiekimo maršrutais pagal viešųjų paslaugų įsipareigojimus parenka:

52.1. konkurso būdu, vadovaudamiesi Reglamento (EB) Nr. 1370/2007 5 straipsnyje nurodytais reikalavimais;

52.2. tiesiogiai sudarydami viešųjų paslaugų teikimo sutartį su vežėju, atitinkančiu Reglamento (EB) Nr. 1370/2007 5 straipsnyje nurodytus reikalavimus.

53. Viešųjų paslaugų sutarčių turinį, trukmę, jų sudarymo sąlygas, vežėjų nuostolių, patirtų vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kompensacijai apskaičiuoti taikomas taisyklės nustato Reglamentas (EB) Nr. 1370/2007. Nuostolių, patirtų vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kompensacijos apskaičiavimo, viešųjų paslaugų sutarčių sudarymo ir nutraukimo tvarka pagal Reglamente (EB) Nr. 1370/2007 išdėstytas taisyklės nustatoma Vyriausybės tvirtinamame vežėjų (operatorių) parinkimo viešųjų paslaugų įsipareigojimams vykdyti konkurso organizavimo ir viešųjų paslaugų sutarčių sudarymo ir nutraukimo tvarkos apraše.

54. Nauji reguliaraus susisiekimo maršrutai nustatomi, jei keleivių susisiekimo negalima užtikrinti pakeičiant vežimo sąlygas (trasą, dažnį, laiką, transporto priemonių talpą) esančiuose maršrutuose. Planuojamo arba keičiamo maršruto reisai turi būti taip priderinti prie esamų maršrutų reisų, kad transporto priemonių eismo intervalai atitiktų keleivių srautą.

55. Eismo tvarkaraštyje turi būti nurodytas maršruto pavadinimas, numeris, išvykimo iš nurodytos stotelės ir atvykimo į nurodytą stotelę laikas ir reisų dažnis.

56. Savivaldybės vykdomoji institucija arba jos įgaliotas viešojo administravimo subjektas gali keisti, tvirtinti ir naikinti keleivių vežimo vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais maršrutus (sutrumpinti, pratęsti maršrutą, panaikinti stoteles ar papildyti maršrutą naujomis stotelėmis, nustatyti maršrutų reisų dažnumą, sustojimo vietas, keisti stotelių ir maršrutų pavadinimus) ir tvirtinti maršrutų eismo tvarkaraščius, atsižvelgiant į:

56.1. visuomenės interesus, poreikius ir paslaugų patogumą;

56.2. sezoniskumą;

56.3. gyventojų pageidavimus ir pagrįstus argumentus;

56.4. vairuotojų ir keleivių pastebėjimus;

56.5. įstaigų darbo laiką;

56.6. pervežamų keleivių skaičių maršrute ar reise;

56.7. naudojimosi keleivių vežimo vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais dažnumą;

56.8. kelio dangos būklę;

56.9. patvirtintus asignavimus

56.10. kitus veiksnius.

57. Sudarant eismo tvarkaraštį turi būti užtikrinama:

57.1. minimalus kelionės maršrutu laikas keleiviui;

57.2. autobusų eismo reguliavimas visame maršrute;

57.3. patogios kelionės sąlygos keleiviams visame maršrute;

57.4. vairuotojų darbo ir poilsio režimo laikymasis.

58. Vežėjas turi įvertinti šiuos kriterijus:

58.1. autobuso kelionės laiką maršrute;

58.2. autobusų išvykimo ir atvykimo intervalus maršrute;

58.3. keleivių srautus maršrute.

59. Visi keleivių vežimo vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais pasikeitę eismo tvarkaraščiai skelbiami, Marijampolės savivaldybės internetinėje svetainėje.

X SKYRIUS

AUTOBUSŲ STOČIŲ STEIGIMO, NAUDOJIMO IR DARBO TVARKA

60. Miestuose ir didesnėse gyvenvietėse steigiamos autobusų stotys, kurių pagrindinė paskirtis – aptarnauti keleivius, vykstančius reguliariaisiais reisais vietinio (priemiestinio), tolimojo ir tarptautinio susisiekimo maršrutais, organizuoti autobusų ekipažų priešreisinį patikrinimą ir tarpreisinį poilsį, kontroliuoti autobusų išvykimo ir atvykimo laiką, parduoti keleiviams bilietus, teikti jiems informaciją ir bagažo saugojimo paslaugas. Ši pagrindinė autobusų stočių paskirtis negali būti keičiama. Autobusų stotis gali būti juridinis asmuo, kita organizacija ar jos padalinys.

61. Autobusų stotis gali steigti savivaldybė, fiziniai ir juridiniai asmenys, kitos organizacijos ir jų padaliniai, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Autobusų stočių priežiūrą atlieka Transporto saugos administracija. Stočių valdytojai turi sudaryti visiems vežėjams vienodas sąlygas ir rinkodarą naudotis stočių infrastruktūra.

62. Marijampolės savivaldybėje autobusų stotys steigiamos Marijampolės miesto teritorijos bendrajame plane nustatomose vietose.

63. Fiziniai ir juridiniai asmenys, kitos organizacijos ir jų padaliniai norėdami steigti autobusų stotį Marijampolės savivaldybėje, turi gauti Marijampolės savivaldybės tarybos sutikimą ir atitikti šiuos kriterijus ir reikalavimus:

63.1. ne mažiau kaip 30 kiekvieną dieną iš stoties išvykstančių autobusų skaičius;

63.2. atskira dispečerinė tarnyba;

63.3. bilietų keleiviams pardavimo rūšys: einamasis, išankstinis;

63.4. atskiri keleivių įlaipinimo peronai;

63.5. atskiri keleivių išlaipinimo peronai;

63.6. atskira autobusų stovėjimo aikštelė;

63.7. maitinimo ir sanitariniai punktai;

63.8. telefono ryšiai ir spaudos punktai;

63.9. keleivių laukiamoji salė ir patalpos stoties tarnyboms.

64. Autobusų stotis organizuoja:

64.1. bilietų pardavimą į tos pačios dienos reisu ir (ar) iš anksto;

64.2. autobusų eismo valdymo tarnybos darbą; autobusų eismo valdymo tarnybos funkcijos autobusų stoties darbo laiku yra:

64.2.1. kontroliuoti, ar autobusai atvyksta į autobusų stotį ir išvyksta pagal numatytą tvarkaraštį;

64.2.2. organizuoti keleivių įlaipinimą ir išlaipinimą;

64.2.3. pablogėjus eismo sąlygoms sustabdyti autobusų eismą iš autobusų stoties ir jį atnaujinti pagerėjus eismo sąlygoms, apie tai pranešti kitoms autobusų stotims;

64.2.4. informuoti keleivius apie planuojančius atvykti ir atvykusius autobusus ir jų maršrutus, planuojančius išvykti ir išvykusius autobusus ir jų maršrutus, autobusų vėlavimą ar reiso nutraukimą, nutrauktą ir atnaujintą autobusų eismą ir teikti kitą keleiviams aktualią informaciją.

64.3. bagažo saugojimą;

64.4. eismo tvarkaraščių skelbimą, atnaujinimą, pakeitimą stotelėse, kurios yra autobusų stoties savivaldybės teritorijoje. Jei savivaldybės teritorijoje yra daugiau kaip viena stotis, eismo tvarkaraščių skelbimą, atnaujinimą, pakeitimą organizuoja autobusų stotys pagal tarpusavio susitarimą.

65. Apie reguliaraus reiso maršrute nutraukimą ar pakeitimą keleiviams turi būti pranešama visose maršruto autobusų stotyse ir interneto svetainėse, kuriose parduodami bilietai į nutrauktą ar pakeistą reisą, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo reiso nutraukimo ar pakeitimo dienos.

66. Autobusų stoties keleivių laukiamojame salėje turi būti:

66.1. vietinio, tolimojo ir tarptautinio susisiekimo eismo tvarkaraščiai;

66.2. stendas ar švieslentė operatyviai informacijai apie autobusų eismą pateikti;

66.3. informacija apie lengvatas keleiviams ir keleivių teises bei pareigas;

66.4. informacija apie autobusų stoties tarnybų išdėstymą bei jų darbo laiką;

66.5. informacija apie stoties teikiamas paslaugas keleiviams;

66.6. informacija apie kompetentingas įstaigas arba savivaldybės įgaliotąsias įstaigas (pavadinimai, adresai, telefonų numeriai, elektroninio pašto adresai), kurioms keleiviai gali pateikti pasiūlymus, pageidavimus ir pastabas dėl vietinio (miesto ir priemiestinio) arba tolimojo susisiekimo autobusų maršrutų, stotelių ir tvarkaraščių.

67. Autobusų stoties peronuose turi būti pateikta ši informacija:

67.1. išvykimo peronuose – maršrutų krypčių pavadinimai ir autobusų išvykimo eismo tvarkaraščiai;

67.2. atvykimo peronuose – autobusų atvykimo tvarkaraščiai.

68. Autobusų stoties keleivių laukiamojoje salėje ir peronuose keleiviams turi būti teikiama garsinė informacija apie autobusų eismą ir jo pasikeitimus.

XI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

69. Keleivių ir bagažo vežimo vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo maršrutais Marijampolės savivaldybėje paslaugų teikimo priežiūrą vykdo Savivaldybės institucijų arba jų įgaliotų įstaigų kontrolės tarnybos, vežėjo arba vežėjo įgalioto juridinio asmens darbuotojai, taip pat valstybės institucijos, kurioms įstatymų suteikta tokia teisė.

70. Šios Taisyklės gali būti keičiamos ar panaikinamos Savivaldybės tarybos sprendimu.

71. Įgyvendindami Taisyklės, duomenų valdytojai turi užtikrinti 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimų laikymąsi. Paslaugų teikėjai fizinių asmenų duomenis tvarko tik paslaugų teikimo tikslais, Savivaldybės institucijų arba jų įgaliotų įstaigų kontrolės tarnybos, vežėjo arba vežėjo įgalioto juridinio asmens darbuotojai, taip pat valstybės institucijos, kurioms įstatymų suteikta tokia teisė – Taisyklėse nurodytų funkcijų vykdymo tikslais.

72. Šios Taisyklės skelbiamos Savivaldybės ir Autobusų stoties interneto svetainėse bei Autobusų stotyje.
